

Hr Kalle Kilk
Juhatuseliige
OÜ Põhivõrk
Kadaka tee 42
12915 TALLINN

06.07.2009 nr 11-3-3/11243

Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Lugupeetud härra Kilk

OÜ Põhivõrk on esitanud Keskkonnaministariumile taotluse vee erikasutusloa saamiseks Estlink 2 merekaabli paigaldamiseks Soome lahe põhja. OÜ Põhivõrk planeerib koostöös Fingrid Oyj-ga vastavalt taotlusele ehitada kuni 500 kV alalisvoolu merekaabelliini algusega Aseri asula lähedalt Eestis Porvoo linna lähedale Soomes. OÜ Põhivõrk on tulenevalt Euroopa Liidu energiaturualastest nõuetest pidanud Estlink 2 merekaabli HVDC (high voltage direct current) paigaldamist nimelt sellel trassil parimaks valikuks, kuna see võimaldab suurendada sõltumatust Venemaalt tulevast elektrist ning Estlink 1 avarii korral võimalus elektri tarnimiseks Põhja-Euroopast. Sellega seoses planeeritakse 2009 juuli – september läbi viia meretrassi paigaldamise keskkonnamõju uuringud (hüdrograafilised ja geotehnilised). Uuringute tulemusena peaks selguma Eestis kaabli võimalikud merre mineku kohad ning kavandatud trassi trajektoori sobivus. Kaabli paigaldamisel proovitakse vältida ajaloolisi miinivälju ja teisi suuremaid objekte merepõhjas.

Kaablitrassi pikkus Eesti rannikust Soome rannikuni on kuni 140 km. Plaanis on merepõhja 1 m sügavusse süvisesse paigaldada kaks kaablit (ühe kaabli läbimõõt on kuni 15 cm). Süvise laius on kuni 40 cm. Süvistamine vähendab kaabli eksploatatsiooni ajal võimalikke vigastamisega seotud riske (kalatraalerid, ankrud, rüsi jää jne). Kaabel paigaldatakse süvisesse, sellekohase kaablipaigaldamiseks ettenähtud tehnikaga, mis on ühendatud spetsiaalse kaablipaigalduslaevaga. Kaablitrass täitub aja jooksul setetega. Hilisema projekteerimise käigus selgub, kas kaablitrassi süvistamisel merepõhja kasutatakse nn sahka, millega merepõhja tõmmatakse vagu või kasutatakse selleks spetsiaalset seadet merepõhja pinnase süvendi „puhumiseks“ (veesurve joaga tekitatakse merepõhja kanal kaabli paigaldamiseks). Analoogset tehnoloogiat on varasemalt kasutatud Estlink 1 merekaabli süvistamisel. Töö tehakse projekti, mis kooskõlastatakse kõigi vajalike institutsioonidega, kohaselt. Merre kaadamist ei toimu, samuti ei ole plaanis teostada lõhkamistöid. Tartu Ülikooli Mereinstituudi koostatud ekspertarvamusest (G. Martin, A. Järvik, Tallinn 2008) selgub, et madalmeres süvistatava pinnase maksimaalne maht ei ole rohkem kui 1000 m³. Vähendamaks mõju keskkonnale, ei tohi kaabli süvistamistöid teostada teises kvartalis.

Aseri lähistel olevat merepõhja iseloomustab suhteliselt järsk merepõhja langus ja avatus Soome lahe avaosale ning tormilainetusele, mistõttu on põhjasetted sealsel merealal hästi läbipeetud (st, et peeneid sette kivimeid ei esine). Sellest tulenevalt ei teki kaablitrassi süvendamisel ka märkimisväärselt heljumi ja selle tõenäoline levikukaugus ei ulatu kaablitrassist üle 0,5-0,8 km. Kalakoosluseid ja merepõhjaelustikku võivad kavandatavad tööd mõjutada tõenäoliselt pindalaga ligikaudu 1 km² raadiuses tööde tegemise piirkonnast. Vastavalt eksperthinnangule, on kaablitrassi veeskamise piirkond põhjataimestiku osas looduslikult äärmiselt liigi- ja biomassivaene, kus domineerivad valdavalt üheaastased liigid, mistõttu ei avalda planeeritavad tööd põhjataimestikule olulist negatiivset keskkonnamõju.

Põhjaelustiku osas puuduvad antud piirkonnas kaitsealused liigid. Arvestades tööde käigus madalmeres süvistatava pinnase väikest mahtu ja süvendatava trassilõigu suhtelist väikest pikkust madalmeres, ei ole kavandatavad süvendustööd kalastikule ega merepõhja elustikule ohtlikud, kuna tööde käigus tekkiv heljum on väikese ulatusega ja lokaalne. Kuna kaablitrassi paigaldamine on lühiajaline ja heljumi levik ei ulatu tööde piirkonnast kaugemale kui 1 km, siis tööde lähedusse jäävale Natura 2000 looduskaitsealale ei avaldata negatiivset keskkonnamõju. Madalmeres (sügavustel kuni 10 m) tuleb kaabel kaitsta nii, et rüsi jää tekkel kaabel ei puruneks.

Enne vee erikasutusloa andmist on vajalik läbi viia uuringud (hüdrograafilised ja geotehnilised) kaablitrassi paigaldamise täpse asukoha valiku osas ning esitada need Keskkonnaministeeriumi veeosakonna merekeskkonna büroole.

Tulenevalt eelpooltoodud asjaoludest ja vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 1 ja lg 2 p 18 ning Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005. a määruse nr 224 "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust, täpsustatud loetelu" § 11 p-le 6 otsustas Keskkonnaministeerium, et keskkonnamõju hindamine ei ole vajalik, kuna Eesti Soome vahele kõrgepinge alalisvoolu ühenduse rajamine ei avalda ümbritsevale keskkonnale olulist negatiivset keskkonnamõju.

Lugupidamisega

Andres Tali
Looduskaitse ja metsanduse asekancleri kohusetäitja
Kantsleri ülesannetes

Koopia: Keskkonnaamet

Heidi Käär 6262990